

GUIA PER A PRINCIPIANTS

Català

(Traducció: Josep A. Blasco - INS Palamós)

ITI Galileo Galilei

Aquesta guia és un dels múltiples productes creats pel projecte Erasmus+ "Transmedia: a new narrative that involves communication and education towards the future classroom". Codi: 2014-1-ES01-KA201-004478. De setembre de 2014 a agost de 2016, el treball compartit de les següents institucions ho va fer possible:

COORDINADOR DEL PROJECTE: Josep Antoni Blasco Fernández (jblasco9@xtec.cat)

- **INSTITUCIÓ COORDINADORA : INSTITUT DE PALAMÓS** (Catalunya, Espanya)
<http://inspalamos.cat/>
Coordinadors: Joaquim Martínez Rodríguez, Magda Soler Pedrós & Josep Ciberta i Tirado

INSTITUCIONS ASSOCIADES:

- **CENTRO DE FORMAÇÃO DE ASSOCIAÇÃO DE ESCOLAS CENTRO-OESTE**
(Caldas da Rainha, Portugal) <http://www.cfaecentro-oeste.pt/>
Coordinadors: Nicolau Joao Gonçalves Borges & Carla de Jesus
- **DIMOTIKO SCHOLEIO DROSIAΣ K.A'** (Larnaca, Cyprus)
<http://dim-drosia-ka-lar.schools.ac.cy/>
Coordinadora: Stella Eliadou
- **COLEGIUL NATIONAL 'B.P. HASDEU'** (Buzau, Romania)
<http://bphasdeu.ro/>
Coordinadora: Viorica Raicu
- **PAGKYPRIO LYKEIO LARNACA** (Larnaca, Cyprus)
<http://lyk-pagkyprio-lar.schools.ac.cy/>
Coordinadores: Filitsa Filipou Masonou & Konstantia Mala
- **ISTITUTO TECNICO INDUSTRIALE STATALE 'GALILEO GALILEI'** (Livorno, Italy)
<http://www.galileilivorno.gov.it/>
Coordinadors: Federico Agen & Maddalena Degan

Index

3

1.	¿Què és Creative Commons?	4
1.1.	Introducció	4
1.2.	Sis opcions de la llicència Creative Commons	4
1.2.1	Reconeixement	
1.2.2.	Reconeixement – compartir com igual	
1.2.3	Reconeixement – No productes derivats	
1.2.4	Reconeixement – No comercial	
1.2.5	Reconeixement - No comercial – compartir com igual	
1.2.6	Reconeixement – No comercial – No productes derivats	
2.	Guia d'ús de Creative Commons	7
2.1.	CC com a creador	7
2.2.	Ús per part d'altres persones	6
3.	Com poden fer-ne ús els alumnes els treballs de CC?	10

1. Què és Creative Commons?

1. Introducció

Creative Commons és una organització sense ànim de lucre, fundada en 2001, que ofereix l'oportunitat a artistes, professors, periodistes, institucions i qualsevol tipus de creador per facilitar-li la distribució pública de les seves creacions, sota la forma legal del model "alguns drets reservats". El creador de qualsevol producte pot escollir la combinació d'entre quatre opcions de llicències combinades entre elles generant diferents tipus de llicències. D'aquesta forma, l'autor ofereix una alternativa als drets d'autor que es pot fer servir, fins i tot, amb caràcter temporal, que se beneficia de la publicitat gratuïta entre els usuaris que fan servir la seva feina.

4

1.2 Sis opcions de la llicència Creative Commons.

CC ofereix sis llicències principals, cada una de las quals atorga un conjunto diferent de permisos. Abans de fer servir el material sota llicència CC, s'ha de revisar els termes de la llicència en particular per assegurar-se que està permès l'ús previst.

1.2.1 Reconeixement: CC BY

El titular dels drets d'autor pot decidir utilitzar el "Reconeixement" si ell vol que sigui obligatori per a altres persones per indicar l'autor de l'obra. D'aquesta forma es permetrà a terceres persones a moodificar, optimitzar, desplegar i utilitzar comercialment la seva feina també. Aquesta llicència és la menys restrictiva.

1.2.2 Reconeixement - Compartir como igual: CC BY - SA

El titular dels drets d'autor pot decidir utilitzar el "Reconeixement i compartir com igual" que permet a tercers l'alteració, explotació i optimització de la seva feina com a base, fins i tot, amb finalitats comercials.

Tots els treballs derivats porten la mateixa llicència, el mateix ús (per exemple wikipedia), en benefici de la incorporació dels continguts dels projectes.

5

1.2.3 Reconeixement - No productes derivats: CC BY - ND

Aquesta llicència permet la redistribució comercial i no comercial de l'obra; que ha de romandre igual i sense canvis.

1.2.4 Reconeixement - No Comercial: CC BY - NC

Aquesta llicència permet a tercers a optimitzar, fer-ne ús i canviar l'obra, sempre i quan això no comporti ser comercialitzat i es comparteix de la mateixa forma.

1.2.5 Reconeixement - No Comercial - Compartir como igual:

CC BY - NC - SA

Aquesta llicència permet a tercers optimitzar, fer-ne ús i canviar el treball, sempre i quan no es comercialitzi. El treball derivat ha de ser compartit sota la mateixa distància.

1.2.6 Reconeixement - No Comercial - No productes derivats:

CC BY - NC - ND

Només permet descarregar i compartir les obres sense cap canvi i/o optimització de cap forma per tercers.

6

Quan es combinen o "barregen" dos elements que tenen les llicències Creative Commons, consulti aquesta taula per assegurar-se que les diferents llicències són compatibles.

License Compatibility Chart

	 PUBLIC DOMAIN	 PUBLIC DOMAIN	 CC BY	 CC BY-SA	 CC BY-NC	 CC BY-ND	 CC BY-NC-SA	 CC BY-NC-ND
 PUBLIC DOMAIN	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✗
 PUBLIC DOMAIN	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✗
 CC BY	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✗
 CC BY-SA	✓	✓	✓	✓	✗	✗	✗	✗
 CC BY-NC	✓	✓	✓	✗	✓	✗	✓	✗
 CC BY-ND	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗
 CC BY-NC-SA	✓	✓	✓	✗	✓	✗	✓	✗
 CC BY-NC-ND	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗

https://wiki.creativecommons.org/Wiki/cc_license_compatibility

2: Guia d'ús de Creative Commons

2.1. Us com a creador: Com aplicar la llicència CC

És molt fàcil d'aplicar una llicència CC a una obra. En lloc d'aplicar el model de "tots els drets reservats" del dret d'autor, només apliquem un model alternatiu ofert per Creative Commons, a on s'ha d'especificar qui és el titular dels drets i quina llicència l'autor ha escollit pel seu treball.

7

No n'hi ha necessitat de registre o certificació específica per part de l'usuari.

Al lloc web oficial, www.creativecommons.org hi ha disponible, en diferents idiomes, l'opció de publicar el seu treball fent clic a la veu "Publica la teva creació legalment"

Una vegada s'hagi escollit la llicència, si es desitja aplicar-la en un treball en línia, segueixi les instruccions per incloure el codi HTML. Aquest codi crea automàticament el botó "Alguns drets reservats" i una declaració de que el treball és sotmès a una llicència de Creatives Commons. Els senyals de les tecles als usuaris del treball que se sotmet a una llicència de Creative Commons. El codi HTML inclou també metadades que permet a qualificats motors de cerca trobar el treball.

Si desitja aplicar una llicència a un treball no en línia, després d'haver escollit el tipus de llicència que s'aplica, es pot utilitzar una declaració COM "Aquest treball és sotmès a llicència Creative Commons "[inserir la descripció, per exemple, "Reconeixement-Compartir sota la mateixa"] vinculada a la llicència de URL, especificant el tipus de llicència utilitzada.

L'única diferència entre l'aplicació d'un treball en línia i fora de línia, és que el segon no serà trobat per un motor de cerca qualificat, ja que no conté metadades.

Per permetre l'ús d'una obra sota llicència CC, és important assegurar-se de que tenen el dret legal de fer-lo. Això pot succeir si :

- Vostè és el titular de tots els drets permesos.
- O si vostè té una autorització per escrit del titular dels drets.

Totes les llicències Creative Commons són "no exclusiva": es pot permetre que cadascun utilitzi el seu treball amb una llicència Creative Commons i estimular una altre llicència no exclusiva d'acord amb una altra persona que, fins i tot, pot permetre que una llicència exclusiva, pugui tenir drets que no estaven permesos amb la llicència anterior Creative Commons.

2.2. Us per part d'altres persones. Como trovar recursos CC

Per trobar recursos que tenen una llicència de Creative Commons només cal escriure a la pàgina web de la zona "CC de cerca" (<https://search.creativecommons.org/>) . Al lloc web del projecte Tranmedia es poden trobar molts llocs web amb CC (<http://www.education-transmedia.com>) En aquesta pàgina web vostè podrà trobar moltes obres, que es poden utilitzar lliurement, dividits en les següents categories:

• Europeana (multimèdia)	• Spin Express (multimèdia)
• Flickr (imatges)	• Wikimedia Commons (multimèdia)
• Google (buscador webs)	• Youtube (video)
• Google Images (imatges)	• Pixabay (imatges)
• Jamendo (música)	• CCMixer (música)
• Open Clip Art Library (imatges)	• Sound Cloud (música)

Els recursos Creative Commons s'emeten de forma gratuïta a qualsevol persona que vulgui utilitzar-los. Per a això, només ha d'acomplir amb els termes de la llicència concedida als treballs específics. Cal conèixer els termes clau de les principals llicències Creative Commons:

- **Reconeixement:** s'ha d'especificar l'autor o el titular dels drets per obtenir una llicència de la manera especificada per ells.
- **No comercial:** no es pot utilitzar l'obra amb el propòsit principal d'obtenir una compensació o avantatge comercial.
- **Sense obres derivades:** només es pot fer còpies exactes de l'obra, no es pot adaptar o canviar.
- **Compartir per igual:** pot crear treballs derivats només si s'allibera en les mateixes condicions de la llicència.

Per utilitzar una obra publicada sota una llicència Creative Commons d'una manera no permesa per la llicència, vostè ha de posar-se en contacte amb l'autor i / o el llicenciador i demanar el seu permís. L'ús d'un treball publicat sota llicència Creative Commons d'una manera contrària als termes de la llicència, fa que el dret d'ús pugui ser denegat i que pot ser processat per violació de drets d'autor.

Les llicències Creative Commons no són revocables en relació amb els concessionaris, ja que s'atorguen els drets per a tota la durada dels drets d'autor. Això significa que ningú pot aconseguir que els que han obtingut un producte amb una llicència de Creative Commons, la puguin perdre, ja que els drets atorguen per a tota la durada dels drets d'autor. L'autor pot deixar de distribuir la feina amb una llicència de Creative Commons, quan ell vol. Però tots els llicenciataris que fins a aquest moment han rebut el treball sota la llicència, ha de continuar amb els drets atorgats pel present, incloent el dret de distribuir la feina a terceres persones sobre la base de la mateixa llicència. Quan un autor tria una llicència de Creative Commons, per tant ha de pensar amb cura i assegureu-vos que és acceptable per a ell que tothom pot utilitzar el seu treball sota els termes de l'elecció de llicència, encara que, més tard, ell pot decidir deixar de distribuir la feina amb una llicències Creative Commons....

3: Com poden els estudiants fer ús de recursos CC

La reutilització dels continguts digitals (fotos, vídeos, música) és molt comú avui en dia a les escoles: els professors i alumnes sovint produeixen obres multimèdia que han de tenir una fotografia afegida, una banda sonora, un petit vídeo... En general, aquests materials addicionals es troben fàcilment a les webs. Però ¿quina és l'actitud dels professors i estudiants pel que fa als drets d'autor d'aquests continguts presos de la xarxa?

10

1. D'una banda algú els utilitza tan a la lleugera, que està convençut que qualsevol contingut extret d'Internet és de lliure reutilització;
2. D'altra banda algú té la preocupació obsessiva de no infringir els drets dels autors, amb la preocupació de poder ser subjectes de penes severes, per la qual cosa moltes persones solen preferir renunciar a la seva utilització.

Una possible solució és representada per les llicències Creative Commons. Cada país té el seu lloc web on qualsevol persona pot trobar material útil per als propòsits educatius establerts CC. Adjuntem a continuació alguns exemples de llocs que contenen apunts, exercicis, imatges, idees que puguin ser d'interès per a les escoles.

<https://www.khanacademy.org/>

"Un recurs d'aprenentatge per a totes les edats"

<http://www.ck12.org/>

"exploracions en ciències"

<http://cnx.org/>

"Biblioteca OpenStax CNX"

<https://www.oercommons.org/>

"Descobrir. Compartir. Crear."

.

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-Non Commercial-No Derivatives 4.0 International.

Permissions beyond the scope of this license may be available at educationtransmedia@gmail.com

Basat en <https://creativecommons.org>